

LIETUVOS RESPUBLIKOS ENERGETIKOS MINISTERIJA

2014 METŲ VEIKLOS ATASKAITA

2015 m. kovo 1 d.

Vilnius

TURINYS

I. STRATEGINIŲ POKYČIŲ ĮGYVENDINIMAS	3
II. STRATEGINIO VEIKLOS PLANO ĮGYVENDINIMO REZULTATAI	7
III. KOORDINUOJAMŲ TARPINSTITUCINIŲ VEIKLOS PLANŲ, PLĖTROS PROGRAMŲ IR STRATEGIJŲ ĮGYVENDINIMAS	20
IV. VYRIAUSYBĖS PROGRAMOS ĮGYVENDINIMAS	21
V. PLANUOJAMI ARTIMIAUSIO LAIKOTARPIO VEIKLOS PRIORITETAI	25

I. STRATEGINIŲ POKYČIŲ ĮGYVENDINIMAS

Įgyvendindama 2014 metų Lietuvos Respublikos Vyriausybės (toliau – Vyriausybė) ir Lietuvos Respublikos energetikos ministerijos (toliau – Energetikos ministerija) prioritetus, Ministerija atliko svarbiausius numatytus darbus ir pasiekė planuotus rezultatus.

Energijos vartojimo efektyvumo didinimas (Energijos efektyvumo direktyvos įgyvendinimas). Įgyvendinant 2012 m. spalio 25 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2012/27/ES dėl energijos vartojimo efektyvumo (toliau – Direktyva) reikalavimus (vieno iš privalomų Lietuvai rodiklių), 2014 m. lapkričio 26 d. Vyriausybės nutarimu Nr. 1328 buvo patvirtinta Viešųjų pastatų energinio efektyvumo didinimo programa, kuria numatoma, kad kiekvienais metais būtų atnaujinama (didinant energijos vartojimo efektyvumą) bent po 3 procentus viešojo sektoriaus naudojamų pastatų ploto, ir priimti ją įgyvendinantys Energetikos ministro įsakymai (detalus parengtų ir patvirtintų ministro įsakymų sąrašas nurodomas II skyriuje).

2014 m. sudaryta darbo grupė dėl Energijos efektyvumo įstatymo projekto nuostatų rengimo ir įsipareigojimų (energetinių paslaugų bendrovių sertifikavimo) sistemos kūrimo. Darbo grupės formate, posėdžių metu aptarti Įsipareigojimų sistemos galimi veikimo pagrindiniai principai, numatyti tolimesni įgyvendinimo veiksmai. 2015 m. kovo mėn. Ministerija planuoja Vyriausybei pateikti Energijos efektyvumo įstatymo projekto (kaip prioritetinės teisėkūros iniciatyvos) poveikio vertinimą ir atitinkamai Energijos efektyvumo įstatymo ir kitų susijusių įstatymų projektus.

Strateginių energetikos projektų įgyvendinimas (suskystintų gamtinių dujų terminalo projekto įgyvendinimas; tarpvalstybinių elektros jungčių su Švedija ir Lenkija statyba; integracija į Europos Sąjungos energetikos rinką ir kontinentinės Europos sinchroninę zoną ir kita).

Suskystintų gamtinių dujų terminalo projekto įgyvendinimas

Įgyvendinant valstybei prioritetinį suskystintų gamtinių dujų (toliau – SGD) terminalo projektą, 2014 m. vykdyti ir užbaigti terminalo krantinės ir laikinojo dujotiekio, sujungusio SGD terminalą su magistraliniu dujotiekiu, statybos darbai. Atrinktas tarptautinis SGD tiekėjas, pasirašyta 5 metų trukmės sutartis su Norvegijos įmone „Statoil“ dėl 540 mln. kub. metrų gamtinių dujų tiekimo kasmet.

2014 m. gruodžio 3 d. į Klaipėdos jūrų uostą, atvykęs iš Pietų Korėjoje esančios „Hyundai Heavy Industries Co., Ltd“ laivų statyklos, įplaukė laivas-saugykla „Independence“ – oficialiai atidarytas SGD terminalas, kuriame priimamos ir saugojamos suskystintos gamtinės dujos, jos dujinamos ir tiekiamos į magistralinio dujotiekio tinklą.

Nuo 2015 m. sausio 1 d. pradėta pirmojo Baltijos šalyse SGD terminalo komercinė veikla. Lietuva bei kaimyninės šalys per SGD terminalą gali apsirūpinti gamtinėmis dujomis, o dujų rinkos dalyviai gali naudotis SGD perkrovos ir išdujinimo paslaugomis.

Tarpvalstybinių elektros jungčių su Švedija ir Lenkija statyba

2014 m. buvo užbaigti parengiamieji strateginių elektros jungčių su Švedija („NordBalt“) ir Lenkija („LitPol Link“) darbai (parengti techniniai projektai, gauti statybos leidimai) ir pradėti realūs statybos darbai.

Įgyvendinant „NordBalt“ projektą, 2014 m. balandžio 11 d. pradėti kabelio tiesimo darbai jūroje (paklota 250 km kabelio), per 2014 m. gegužės-spalio mėn. paklotas sausumos kabelis. 2014 m. gegužės mėn. pradėti nuolatinės srovės keitiklio statybos darbai (pastatytas keitiklio pastatas), spalio mėn. baigta 330 kV oro linijos Klaipėda – Telšiai statyba, lapkričio mėn. baigta Klaipėdos transformatorių pastotės rekonstrukcija. Jungtį numatoma pradėti eksploatuoti 2015 m. pabaigoje.

Įgyvendinant „LitPol Link“ projektą, 2014 m. gegužės mėn. pradėti 400 kV įtampos oro linijos Alytus – Lenkijos siena statybos darbai (įrengti 150 atramų pamatai, surinkta 121 atrama, pastatytos 104 atramos). 2014 m. birželio mėn. pradėti nuolatinės srovės intarpo statybos darbai (baigiami nuolatinės srovės intarpo pastato statybos darbai, yra suprojektuota ir pradėta gaminti visa pagrindinė įranga), vykdoma Alytaus TP 330 kV skirstyklos rekonstrukcija.

Yra gauta ir panaudota 4,3 mln. eurų Europos Sąjungos parama (TEN-E, TIENRF fondai). Taip pat vadovaujantis Europos Parlamento ir Tarybos reglamento Nr. 347/2013 nuostatomis siekiama likusių „LitPol Link“ projekto investicinių kaštų paskirstymo tarp kitų galimai naudą gaunančių šalių (Švedijos, Norvegijos ir Vokietijos) ir (arba) paramos iš Europos Sąjungos infrastruktūros tinklų priemonės. Suinteresuotos Lietuvos institucijos ir Lietuvos perdavimo sistemos operatorius LITGRID AB aktyviai bendradarbiauja siekiant užtikrinti naudingiausią šio klausimo sprendimą. Jungtis numatoma pradėti eksploatuoti 2015 m. pabaigoje.

Integracija į Europos Sąjungos elektros energetikos rinką ir kontinentinės Europos sinchroninę zoną

Siekiant įgyvendinti integracijos į Europos Sąjungos energetikos rinką tikslus, 2014 m. gruodžio 5 d. Baltijos šalių Ministrai Pirmininkai Baltijos Ministrų Tarybos susitikime sutarė, kad Baltijos šalių sinchronizacija su kontinentinės Europos tinklais turi būti pasiekta iki 2025 m. per jungtis tarp Lietuvos ir Lenkijos, atitinkamai, paskatinant tam reikalingus veiksmus.

2014 metais Baltijos Ministrų Tarybos Vyresniųjų pareigūnų (BMT) komiteto formate buvo diskutuojama dėl Baltijos šalims bendrai priimtino sinchronizacijos scenarijaus ir buvo priimti sprendimai dėl papildomų studijų atlikimo.

BMT komitetas priėmė sprendimą dėl būtinybės atlikti antrosios jungties tarp Lietuvos ir Lenkijos statybos galimybių studiją. Yra gautas Lenkijos Respublikos ūkio ministerijos pritarimas tęsti dialogą šios jungties klausimu. Lietuvos ir Lenkijos perdavimo sistemų operatoriai bendrai atlieka studiją dėl antrosios jungties galimybių ir trasos nustatymo, kurios rezultatus planuojama turėti 2015 m. I ketvirtį.

Baltijos šalių perdavimo sistemų operatoriai susitarė atlikti bendrą studiją „Didelės galios generuojančio šaltinio integravimo į Baltijos elektros energetikos sistemą dirbant sinchroniškai su kontinentinės Europos tinklais techninių sąlygų ir kaštų identifikavimo tyrimas“ dėl naujos branduolinės elektrinės Lietuvoje reaktoriaus integravimo Baltijos šalims sinchroniškai veikiant su kontinentinės Europos tinklais. Yra gautas dalinis finansavimas iš Europos infrastruktūros tinklų priemonės (CEF). Studiją planuojama užbaigti iki 2015 m. II ketvirčio.

2015 m. sausio 14 d. už energetiką atsakingi Baltijos šalių ministrai pasirašė Energijos tiekimo saugumo deklaraciją, kurioje susitarė spręsti pagrindinius klausimus, susijusius su tolesniais būtinais politiniais, finansiniais ir su trečiosiomis šalimis susijusiais susitarimais, reikalingais sinchronizacijos projektui įgyvendinti. Per pirmąjį 2015 pusmetį BMT Vyresniųjų energetikos pareigūnų komitete planuojama parengti bendrą Baltijos šalių politinių veiksmų planą dėl Sinchronizacijos projekto įgyvendinimo.

Šilumos ūkio pertvarka siekiant mažinti kainas (ypač platesnis biokuro naudojimas).

Siekiant paskatinti likvidžios ir skaidrią prekybą užtikrinančios biokuro biržos veiklą, buvo parengti ir patvirtinti šią veiklą reglamentuojantys teisės aktai:

- Priimtas Vyriausybės 2014 metų liepos 22 d. nutarimas Nr. 741 „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2003 m. kovo 3 d. nutarimo Nr. 277 „Dėl Įmonių, veikiančių energetikos srityje, energijos ar kuro, kurių reikia elektros ir šilumos energijai gaminti, pirkimų tvarkos patvirtinimo“ pakeitimo“;

- Lietuvos Respublikos Seimas 2014 m. gruodžio 16 d. priėmė įstatymą Nr. XII-1432 dėl „Lietuvos Respublikos energijos išteklių rinkos įstatymo Nr. XI-2023 2, 8, 9, 10, 191 straipsnių ir aštuntojo skirsnio pakeitimo“;

- Lietuvos Respublikos Seimas 2014 m. gruodžio 16 d. priėmė įstatymą Nr. XII-1433 dėl „Lietuvos Respublikos administracinių teisės pažeidimų kodekso 224, 2477 ir 2591 straipsnių pakeitimo ir kodekso papildymo 1716 straipsniu“.

Rengiant Nacionalinį šilumos ūkio plėtros 2014-2020 metų programos projektą, 2014 m. buvo atliktas didelio naudingumo kogeneracijos ir efektyvaus centralizuoto šilumos tiekimo plėtros galimybių vertinimas. Šio vertinimo metu buvo apsvarstytos didelio naudingumo kogeneracijos ir efektyvaus centralizuoto šilumos tiekimo plėtros galimybės, o šio vertinimo rezultatai įtraukti į Nacionalinės šilumos ūkio plėtros 2014-2020 metų programos projektą.

Nacionalinės šilumos ūkio plėtros 2014-2020 metų programos projekte numatyta: mažinti šilumos kainas kuro balanse teikiant prioritetą atsinaujinantiems ir vietiniams ištekliams; išlaikyti kokybišką šilumos perdavimo infrastruktūrą; didinti vietinės konkurencingos elektros gamybos apimtis skatinant didelio naudingumo šilumos ir elektros kogeneraciją; sukurti skaidrią, konkurencingą, mažai koncentruotą biokuro gamintojų ir tiekėjų rinką, galinčią užtikrinti optimalią biokuro kainą šilumos gamintojams.

2014 m. Energetikos ministerija parengė ir pateikė Vyriausybei tvirtinti Nacionalinio šilumos ūkio plėtros 2014-2020 metų programos (toliau – Šilumos ūkio plėtros programa) projektą, kuriam Vyriausybės 2014 m. balandžio 9 d. pasitarimo protokoliniu sprendimu buvo pritarta. Šiuo protokoliniu sprendimu Energetikos ministerija taip pat buvo įpareigota ne vėliau kaip iki 2014 m. spalio 1 d. atlikti Šilumos ūkio plėtros programai strateginį pasekmių aplinkai vertinimą (toliau – SPAV). 2014 m. rugpjūčio 4 d. buvo sudaryta Šilumos ūkio plėtros programos SPAV atlikimo paslaugų viešojo pirkimo–pardavimo sutartis. SPAV ataskaita parengta ir pateikta viešam svarstymui 2014 m. spalio 7 d. Įvertintos vertinimo subjektų išvados Programai ir SPAV ir artimiausiu metu, t.y. 2015 m. kovo mėn., numatoma pateikti Vyriausybei.

2014 m. laikotarpiu savivaldybės buvo nuolat konsultuojamos dėl konkrečių Programos nuostatų taikymo ir naujų objektų plėtros galimybių bei Programos atitikties perkėlimo į savivaldybių rengiamus šilumos ūkio specialiuosius planus.

Darni atsinaujinančių energijos išteklių naudojimo plėtra.

2014 m. Energetikos ministerija parengė Nacionalinės atsinaujinančių energijos išteklių plėtros iki 2020 metų programos projektą, kurį derino su suinteresuotomis institucijomis ir visuomene. Programos tikslas – nustatyti suvartotos atsinaujinančių išteklių energijos nacionalinius planinius rodiklius elektros energetikos, šilumos energetikos ir transporto sektoriuose ir atitinkamas priemones šiems rodikliams pasiekti. Nacionalinė atsinaujinančių energijos išteklių plėtros programa užtikrins optimalią šių energijos išteklių naudojimo energijai gaminti plėtrą. 2014 m. spalio mėn. vykdytos programos strateginio pasekmių aplinkai vertinimo (SPAV) procedūros. Parengta vertinimo ataskaita, kurios pagrindu vyko viešos konsultacijos. 2014 m. lapkričio mėn. SPAV ataskaita pateikta vertinimo subjektams. Pagal gautas pastabas taisomas SPAV, rengiamas Nacionalinės atsinaujinančių energijos išteklių plėtros iki 2020 metų programos projekto atnaujinimas (detalesnė informacija IV skyriuje).

2014 m. spalio 14 d. sudaryta tarpinstitucinė darbo grupė dėl atsinaujinančių energijos išteklių dalies Lietuvos transporto sektoriuje didinimo, siekiant įgyvendinti Vyriausybės 2014 m. kovo 19 d. nutarimą Nr. 258 „Dėl 2014 metų prioritetinių teisėkūros iniciatyvų sąrašo patvirtinimo“, kuria Energetikos ministerija kartu su Susisiekimo ministerija įpareigota išnagrinėti alternatyvias galimybes pigiausiomis priemonėmis pasiekti, kad bent 10 procentų Lietuvos transporto sektoriaus suvartojamų energijos išteklių 2020 m. sudarytų atsinaujinantys energijos ištekliai. Siekiant išnagrinėti visas galimas reguliacines, finansines ir informacines priemones, įvyko 4 darbo grupės posėdžiai. Atsižvelgiant į darbo grupės veiklos rezultatus buvo parengtas ir 2014 m. gruodžio 2 d. suinteresuotoms institucijoms bei Vyriausybės kanceliarijai derinimui pateiktas poveikio vertinimo pažymos, su konkrečiais siūlymais dėl priemonių atsinaujinančių energijos išteklių daliai galutiniame energijos suvartojime transporto sektoriuje didinimo, projektas. Projekte pateiktos dvi alternatyvos, kuriose iš principo skirtingomis apimtimis siūloma didinti privalomą bioetanolio tūrio dalį benzine, nustatyti privalomą riebalų rūgščių metilo esterio įmaišymą į dyzeliną žiemos metu, elektrifikuoti traukinių maršrutą Kena/Vaidotai-Radviliškis, suteikti paramą investicijoms biometano jėgainių statyboms ir garantuoti biometano tiekimą viešajam transportui bei iki minimumo sumažinti suskystintoms gamtinėms dujoms taikomą akcizą. Planuojama, kad 2015 m. kovo mėn. poveikio vertinimo pažyma bus pristatyta Vyriausybės strateginiame komitete.

Ignalinos AE uždarymo darbų spartinimas ir gebėjimų vykdyti eksploataavimo nutraukimo projektus stiprinimas.

Atsižvelgiant į Ūkio ministerijos parengtas Strateginio planavimo ir strateginio valdymo gaires ir VĮ Valstybės turto banko, kaip institucijos, stebinės ir analizuojančios valstybės politikos valstybės valdomose įmonėse įgyvendinimą, pastabas 2014 metais iš esmės buvo atnaujinti VĮ Ignalinos atominės elektrinės strateginiai veiklos dokumentai. Lietuvos Respublikos energetikos ministras 2014 m. rugpjūčio 25 d. įsakymu Nr. 1-229 patvirtino VĮ Ignalinos atominės elektrinės veiklos strategiją ir jos įgyvendinimo 2014 metų priemonių planą.

Lietuvos Respublikos energetikos ministro 2014 m. kovo 27 d. įsakymu Nr. 1-67 buvo patvirtinti VĮ Ignalinos atominės elektrinės 2014 metų veiklos rodikliai. Be įmonės veiklos saugumo, energijos išteklių taupymo, finansinių, technologinių ir aplinkos apsaugos rodiklių, pagal Ignalinos atominės elektrinės eksploataavimo nutraukimo megaprojekto grafiką buvo nustatyti įmonėje vykdomų projektų įgyvendinimo rodikliai. Pažymėtina, kad VĮ Ignalinos atominės elektrinės vadovo darbo užmokesčio kintamosios dalies išmokėjimas tiesiogiai priklauso nuo įmonės veiklos rodiklių savalaikio įgyvendinimo.

Europos Komisija bei VĮ Ignalinos atominės elektrinės valdymo organai nuolat kelia reikalavimus įmonei racionaliai naudoti darbo užmokesčiui skiriamas lėšas. Dėl šios priežasties įmonė, siekdama efektyviau valdyti darbo užmokesčio fondą, būti konkurencinga darbo rinkoje, susieti darbuotojo darbo užmokesį su jo kompetencija ir nustatytų užduočių įgyvendinimu, bei užtikrinti darbo užmokesčio sistemos teisingumą ir atvirumą, 2014 metais parengė naujos darbuotojų darbo apmokėjimo tvarkos projektą.

Po ilgų derybų su VĮ Ignalinos atominės elektrinės jungtinių profesinių sąjungų atstovybe ir konsultacijų su Energetikos ministerija, įmonė 2014 metų pabaigoje įmonės valdybai pateikė suderinti VĮ Ignalinos atominės elektrinės darbuotojų darbo užmokesčio taisyklių projektą, kuriam įmonės valdyba pritarė 2014 m. gruodžio 9 d. protokolu Nr. 2014-14. Taisyklės buvo patvirtintos 2014 m. gruodžio 12 d. įmonės kolektyvine sutartimi DVSta-1465-1V3. Naują darbo apmokėjimo sistemą įmonė pradėjo taikyti 2015 m. sausio 1 d.

2014 m. liepos 11 d. VĮ Ignalinos atominės elektrinės valdybos posėdyje aptarti įmonės organizacinės struktūros koncepcija ir jai įgyvendinti planuojami pirmojo ir antrojo etapų struktūros pakeitimai. Įmonės valdybai pritarus siūlomai koncepcijai, įmonė parengė pirmojo etapo įmonės organizacinės struktūros modifikaciją, kuri pagal Branduolinės saugos reikalavimus BSR-1.4.1-2010 „Vadybos sistemos reikalavimai“ ir Branduolinės saugos reikalavimus BSR-1.8.2-2011 „Branduolinės energetikos objekto modifikacijų kategorijos ir modifikacijų atlikimo tvarkos aprašas“ 2014 m. lapkričio 7 d. buvo suderinta su Valstybine atominės energetikos saugos inspekcija.

Vadovaujantis Lietuvos Respublikos darbo kodekso 47 straipsniu, įpareigojančiu darbdavį prieš priimant sprendimus, galinčius turėti esminės įtakos darbo organizavimui įmonėje ir darbuotojų teisei padėčiai, konsultuotis su darbuotojų atstovais, įmonė 2014 m. lapkričio mėn. organizavo konsultacijas su įmonės darbuotojų atstovais dėl pirmojo etapo įmonės organizacinės struktūros pakeitimų. VĮ Ignalinos atominės elektrinės valdyba 2014 m. gruodžio 3 d. protokolu Nr. 2014-13 patvirtino pirmojo etapo įmonės organizacinės struktūros pakeitimus. Antrojo etapo įmonės organizacinės struktūros pakeitimus planuojama patvirtinti 2015 metais.

Energetikos ministerijos veiklos efektyvumo didinimas.

Siekiant didinti Energetikos ministerijos struktūros lankstumą ir efektyvumą, užtikrinant tolimesnį sėkmingą Vyriausybės ir Energetikos ministerijos veiklos prioritetų įgyvendinimą, 2014 m. buvo tęsiama 2013 m. pradėta vidinė ministerijos funkcijų peržiūra. Įgyvendindama šį tikslą, Ministerija atliko struktūrinę pertvarką, kurios metu buvo optimizuotas žmoniškųjų išteklių valdymas, apjungti ministerijos administracijos padaliniai – Personalo, Informacijos valdymo ir Bendrųjų reikalų skyriai, Strateginių projektų skyriaus funkcijos ir uždaviniai pagal įgyvendinamų veiklų sritį perduoti kitiems Ministerijos padaliniais.

II. STRATEGINIO VEIKLOS PLANO ĮGYVENDINIMO REZULTATAI

2014 metais Energetikos ministerijos vykdyta veikla, įgyvendinant tris programas, buvo siekiama dviejų strateginių tikslų.

Strateginiai tikslai	Strateginius tikslus įgyvendinančios programos
1 strateginis tikslas Mažinti priklausomybę nuo vienintelio išorinio energijos išteklių tiekėjo	Nacionalinės energetikos strategijos tikslus įgyvendinanti Energetikos ministerijos programa Valstybės naftos produktų atsargų kaupimo ir tvarkymo programa
2 strateginis tikslas Užtikrinti saugų ir sklandų Ignalinos atominės elektrinės eksploatavimo nutraukimo procesą skaidriai ir efektyviai panaudojant tam skiriamas lėšas	Ignalinos programos administravimo Lietuvoje programa

1. Strateginis tikslas (01) ir jo įgyvendinimo programos

Energetikos ministerijos veiklos strateginis tikslas (01) – mažinti priklausomybę nuo vienintelio išorinio energijos išteklių tiekėjo.

Strateginio tikslo (01) efekto vertinimo kriterijai

Vertinimo kriterijaus kodas	Efekto vertinimo kriterijaus pavadinimas		2012 metų	2013 metų	2014 metų	2015 metų	2016 metų	2020 metų
E-01-01	Galutinis energijos suvartojimas šalyje, ktne	Progozė	4991	5132	5183	5235	5287	5492
		Faktas	4833	4725	-	-	-	-
<p>Legend: ◆ Galutinis energijos suvartojimas taikant taupymo priemones, ktne ■ Galutinis energijos suvartojimas netaikant taupymo priemonių, ktne</p>								
E-01-02	Atsinaujinančių energijos išteklių dalis galutiniame energijos balanse, proc. (didesnio energijos vartojimo veiksmingumo scenarijaus atveju), proc.	Progozė	18	22	23	25	25	29
		Faktas	21,7	22,9	-	-	-	-
<p>Legend: ◆ Atsinaujinančių energijos išteklių dalis galutiniame energijos balanse, proc. (progozė) ◆ Atsinaujinančių energijos išteklių dalis galutiniame energijos balanse, proc. (faktiniai duomenys)</p>								

2014 metais buvo planuota, kad galutinis energijos suvartojimas šalyje bus 5101 ktne, o bendro galutinio energijos suvartojimo atsinaujinančių energijos išteklių dalis metų pabaigoje (didesnio energijos vartojimo veiksmingumo scenarijaus atveju) pasieks 22 procentus.

2014 metų informaciją apie energijos vartojimo efektyvumo kaitą (E-01-01 efekto kriterijus) bei bendro galutinio energijos suvartojimo balanso atsinaujinančių energijos išteklių dalį (E-01-02 efekto kriterijus) skelbs Statistikos departamentas 2015 metų viduryje. Remiantis Statistikos departamento apskaičiuotais duomenimis, 2012 m. sutaupyta galutinės energijos kiekis siekė 4833 ktne., o 2013 m. – 4725 ktne. Taip pat pagal Statistikos departamento pateiktą informaciją, 2011 m. iš atsinaujinančių energijos išteklių pagaminta energija sudarė 20,31 procentų, 2012 m. – 21,7, o 2013 m. – 22,95 procentų visos suvartotos galutinės energijos. Vertinant šiuos duomenis (kartu su faktine atsinaujinančių energijos išteklių generacijos plėtra) galima teigti, kad 2014 metų vertinimo kriterijų reikšmių rodiklių ribos bus pasiektos ir viršytos.

2014 metais Energetikos ministerijos strateginio tikslo (01) buvo siekiama įgyvendinant dvi programas:

- 1) Nacionalinės energetikos strategijos tikslus įgyvendinanti programą (kodas 01.01);
- 2) Valstybės naftos produktų atsargų kaupimo ir tvarkymo programą (kodas 01.87).

Nacionalinės energetikos strategijos tikslus įgyvendinanti programa (kodas 01.01)

Nacionalinės energetikos strategijos tikslus įgyvendinančia programa siekiama Lietuvos energetinės nepriklausomybės iki 2020 m. užtikrinimo ir tai sąlygojančių uždavinių (strateginių iniciatyvų) įgyvendinimo elektros, šilumos, dujų, naftos, atsinaujinančių energijos išteklių sektoriuose bei energijos efektyvumo ir klimato taršos mažinimo srityse.

Įgyvendinant pirmąjį programos tikslą – **formuoti Lietuvos energetikos politiką ir užtikrinti veiksmingą jos įgyvendinimą** – buvo vykdomi trys uždaviniai:

- 1) Vykdoma sisteminė energetikos sektoriaus pertvarka;
- 2) Atstovaujama Lietuvos energetikos politikos interesams ES institucijose ir tarptautinėse organizacijose formuojant ir įgyvendinant Lietuvos ir ES energetikos politiką;
- 3) Įgyvendinama Lietuvos branduolinės energetikos politika ir atstovaujama jai tarptautinėse organizacijose.

Įgyvendinant sisteminę energetikos sektoriaus pertvarką 2014 m. buvo priimtas Elektros energetikos įstatymo pakeitimo įstatymas, leidęs galutinai perkelti Trečiojo elektros energetikos paketo nuostatas, susijusias su perdavimo sistemos ir skirstomųjų tinklų operatorių rengiamų plėtros planų įgyvendinimo stebėsenos ir vertinimo atlikimu.

2014 metais priimtas Lietuvos Respublikos gamtinių dujų įstatymo pakeitimas. Šio pakeitimo tikslas – pilnai perkelti 2009 m. liepos 13 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2009/73/EB dėl gamtinių dujų vidaus rinkos bendrųjų taisyklių, panaikinanti Direktyvą 2003/55/EB, nuostatas į nacionalinę teisę.

Buvo tobulinami Šilumos ūkio, Energijos išteklių rinkos ir Atsinaujinančių išteklių energetikos įstatymai, atitinkamai, 2014 m. parengti šių įstatymų pakeitimų projektai. Pakeitimų tikslas – kompleksiskai įvertinti ir pagerinti situaciją šilumos ūkyje, siekiant kuo didesnės naudos galutiniams šilumos vartotojams ir šilumos kainų mažėjimo. Tikimasi, kad smarkų postūmį šilumos kainų mažinimui duos Energetikos ministerijos parengtos Nacionalinės šilumos ūkio plėtros programos įgyvendinimas ir adekvačios ES struktūrinės paramos skyrimas. Nacionaline šilumos ūkio plėtros programa nustatytos ilgalaikės ir kompleksinės šilumos gamybos, bendros šilumos ir elektros energijos gamybos (kogeneracijos) bei šilumos perdavimo plėtros ir modernizavimo kryptys bei įgyvendinimo priemonės valstybės teritorijoje.

2014 metais taip pat buvo tobulinami su biokuro biržos veikla, biokuro pirkimais ir biokuro apskaita susiję teisės aktai. Valstybei nusprendus aktyviai išnaudoti vietinių išteklių (biokuro) teikiamą naudą ir galimą įtaką šilumos kainų sumažinimui, parengta teisinė bazė, leisianti vis didesnę biokuro prekybos dalį vykdyti skaidriais ir visiems vienodais principais veikiančioje

biokuro biržoje. Siekiant objektyviai įvertinti ir palyginti šilumos tiekėjų įsigyjamo biokuro kaina, nustatyta, kad palaipsniui pereinama prie privalomų biokuro apskaitos reikalavimų.

2014 m. priimti įstatymai, kuriais apibrėžiamos Valstybinės kainų ir energetikos kontrolės komisijos ir Viešųjų pirkimų tarnybos teisės ir pareigos, aiškiai nustatant jų kompetencijos ribas bei pirkimuose dalyvaujančioms energetikos įmonėms taikytinas poveikio priemones ir sankcijas įstatyminiu lygmeniu. Taip pat siekiant skatinti biokuro tiekėjų plėtrą bei didinti rinkos dalyvių skaičių, buvo padidinta privalomo energijos išteklių biržoje įsigyti biokuro kiekio dalis: 2015 m. – 50 proc., nuo 2016 m. ir vėlesniais metais – 100 proc. Tokiu būdu siekiama didinti konkurenciją tarp mažesniųjų ir didesniųjų biokuro tiekėjų, kuri leis formuotis konkurencingai biokuro rinkos kainai bei sumažinti aukštą koncentracijos laipsnį rinkoje. Taip pat įstatymų nuostatomis užtikrinta savalaikė vykstančių pirkimų kontrolė ir priežiūra.

Pagal Valstybinės kainų ir energetikos kontrolės komisijos atliktose Biokuro rinkos stebėsenos ataskaitose už 2014 metų I ir II ketvirčius pateiktą informaciją bei Energijos išteklių biržos operatoriaus „Baltpool“ UAB teikiamas mėnesines prekybos energijos išteklių biržoje apžvalgas, energijos išteklių biržoje biokuro kaina visais atvejais yra mažesnė nei Komisijos nustatoma vidutinė biokuro rinkos kaina ar už pagal dvišales sutartis pirktą biokuro kainas¹. Pagal ataskaitose pateiktas išvadas, nepaisant 2014 metais nustatyto privalomo prioriteto teikimo 10 proc. biokuro įsigyti energijos išteklių biržoje, biokuro rinkoje koncentracija vis dar išlieka didelė: keturi didžiausi biokuro tiekėjai užima 67,95 proc. rinkos, didžiausias iš jų – 44,28 proc., t. y. užima dominuojančią padėtį. Didžiausio biokuro tiekėjo vidutinė kaina su transportavimu 13,8 proc. didesnė nei bendra 2014 m. II ketv. rinkos vidutinė žaliavos su transportavimu kaina. Didžiausią kainą už biokurą (išskyrus medienos granules) moka šilumos tiekėjai, kurie pagrindinę jo dalį įsigyja iš didžiausio Lietuvoje biokuro tiekėjo.

Biržos apyvarta ir sandorių skaičius 2014 m.*

*Šaltinis: Biokuro biržos „Baltpool“ prekybos apžvalga 2014 m.

2014–2020 metų ES struktūrinė parama yra vienas esminių pagalbinių instrumentų, sprendžiant svarbiausias energetikos sektoriaus problemas ir tuo pačiu siekiant neperkelti problemų sprendimo pasekmių, t.y. nedidinti finansinės naštos vartotojams. Naujos finansinės perspektyvos

¹ 2014 m. II ketv. vidutinė biokuro kaina perkant energijos išteklių biržoje balandžio mėn. buvo 12,49 proc. mažesnė, palyginti su kaina, už kurią buvo pirktas biokuras pagal dvišales sutartis, atitinkamai gegužės mėn. – 16,2 proc., birželio mėn. – 20,6 proc. (VKEKK Biokuro rinkos stebėsenos ataskaita už 2014 m. II ketv.)

laikotarpiu Energetikos ministerijos administruojamos ES struktūrinių fondų investicijos kuruojamam sektoriui siekia apie 659 mln. eurų. Didžiąją dalį šių investicijų planuojama skirti šilumos ūkio pertvarkos įgyvendinimui, skatinant didesnę atsinaujinančių energijos išteklių naudojimą bei energijos vartojimo efektyvumo didinimo tikslams.

Siekiant kuo sparčiau pradėti investuoti lėšas į viešosios energetinės infrastruktūros atnaujinimą, jos būtiną plėtrą bei užtikrinti ES direktyvų savalaikį įgyvendinimą, 2014 m. gruodžio 2 d. energetikos ministro įsakymu patvirtintos pirmosios 2014–2020 m. Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programą įgyvendinančios priemonės: 6 prioriteto „Darniojo transporto, pagrindinių tinklų infrastruktūros skatinimas“ priemonė Nr. 06.3.1-LVPA-V-103 „*Elektros perdavimo sistemos modernizavimas ir plėtra*“ ir 4 prioriteto „Energinis efektyvumas ir atsinaujinančių išteklių energijos gamybos ir naudojimo skatinimas“ priemonė Nr. 04.3.1-FM-F-105 „*Energinis vartojimo efektyvumo didinimas viešojoje infrastruktūroje*“. Šių priemonių projektams jau yra patvirtinti atrankos kriterijai.

Pagal „*Elektros perdavimo sistemos modernizavimas ir plėtra*“ priemonę bus finansuojama naujų pažangiųjų elektros perdavimo linijų statyba; elektros perdavimo linijų modernizavimas, diegiant pažangiosios infrastruktūros elementus; transformatorių pastočių ir skirstyklų modernizavimas, diegiant pažangiosios infrastruktūros elementus; naujų pažangiųjų transformatorių pastočių ir skirstyklų statyba. Pagal „*Energinis vartojimo efektyvumo didinimas viešojoje infrastruktūroje*“ priemonę numatoma finansuoti miestų gatvių apšvietimo modernizavimą, didinant energijos vartojimo efektyvumą bei valstybei nuosavybės teise priklausančių šildomų ir (arba) vėsinamų viešųjų pastatų atnaujinimą, didinant energijos vartojimo efektyvumą. Pastarajai priemonei įgyvendinti 2015 m. vasario 18 d. Energetikos ministerija kartu su Finansų ministerija įsteigė Energinis efektyvumo fondą (ENEF), kurio valdytoja paskirta UAB Viešųjų investicijų plėtros agentūra (VIPA). Planuojama, kad įsteigtas fondas pradės savo veiklą jau 2015 m. II ketvirtį.

2015 m. bus toliau rengiamos likusios Energetikos ministerijos administruojamos priemonės, ruošiami jų įgyvendinimo planai, atrankos kriterijai, finansavimo sąlygos bei sprendžiami kiti susiję procedūriniai klausimai, būtini ES struktūrinių fondų investicijų efektyviam panaudojimui.

Sėkmingai atstovauta Lietuvos energetikos politikos interesams ES institucijose ir tarptautinėse organizacijose formuojant ir įgyvendinant Lietuvos ir ES energetikos politiką.

Užtikrintas tinkamas Lietuvos interesų atstovavimas 2014 m. gruodžio 9 d. Energetikos Taryboje. Pasiekta, kad patvirtintose Tarybos išvadose dėl pažangos užbaigiant kurti energijos vidaus rinką, būtų tinkamai atspindėta Baltijos valstybių integracijos į kontinentinės Europos tinklus bei bendro intereso projektų, įskaitant ir svarbiausius projektus, nurodytus Europos energetinio saugumo strategijoje, įgyvendinimo svarba. Išvadose taip pat įtraukta referencija į energijos vidaus rinkos ir ES energetikos išorės politikos dimensijos tarpusavio sąsają.

Užsitikrintas Lietuvos interesų atspindėjimas 2014 m. spalio 23–24 d. Europos Vadovų Tarybos išvadose: išvadose įtvirtintas prioritetas valstybių narių sistemų darbui sinchroniniu režimu kontinentinės Europos tinkluose ir jungčių su Europos dujų ir elektros tinklais pakankamumui ir po 2020 m. Taip pat patvirtintas prioritetas ir poreikis iki 2020 m. užbaigti bendro intereso projektus, be kita ko, nustatytus Europos energetinio saugumo strategijoje, kuriais su likusia energijos vidaus rinkos dalimi sujungiamos pirmiausia Baltijos šalys, Ispanija ir Portugalija. Išvadose pasiektas ir Europos Vadovų Tarybos sutarimas įgyvendinti sektoriuje ypatingos svarbos bendro intereso dujų projektus, tarp jų pažymint tuos, kuriais būtų didinamas Baltijos šalių energetinis saugumas.

Energetikos ministerijos paskirtieji atašė ir atašė pavaduotojai Briuselyje (Belgijos Karalystė) 2014 metais sėkmingai atstovavo Lietuvai ES Tarybos darbo grupėse. Per metus sudalyvauta 33 ES Tarybos Energetikos darbo grupės posėdžiuose. 2014 metais atstovauta 17 ES Tarybos Branduolinių klausimų darbo grupėse, 5 Energetikos tarybose (iš jų 3 neformaliose). Dalyvauta Briuselyje vykusiuose energetikos srities susitikimuose, seminaruose, konferencijose,

diskusijose, kituose renginiuose. Pateikti siūlymai formuojant Lietuvos pozicijas ES energetikos politikos klausimais ar siekiant Lietuvos interesų atspindėjimo ES dokumentuose (pvz., Energetikos Tarybos darbotvarkės klausimais, Europos energetinio saugumo strategijos įgyvendinimo klausimais, spalio mėn. EVT išvados, Energetikos Sąjungos koncepcija). Energetikos atašė dėka, užtikrintas SGD terminalo Klaipėdoje tinkamas paminėjimas ir šio projekto įgyvendinimo pasveikinimas 2014 m. gruodžio 3 d. ES-JAV Energetikos tarybos Bendrame pareiškimė.

2014 m. taip pat pasiektas Lietuvos energetikos infrastruktūros projektų finansavimui palankus EK ir Europos infrastruktūros tinklų priemonės (CEF) energetikos komiteto sprendimas dėl 2014-ųjų metų CEF biudžeto finansinės paramos skyrimo. Projektų sąrašas III skyriuje, lentelėje: „Lietuvai strategiškai svarbūs projektai, gavę CEF finansavimą“.

2014 m. Energetikos ministerija teikė pastabas ir pasiūlymus su Energetikos chartijos modernizavimu susijusiems dokumentams ir planams. Lietuvai, kaip ir kitoms Europos Sąjungos šalims, investicijų skatinimas ir apsauga yra strateginis uždavinys. Siekiama vystyti verslo sąlygas modernizuojant energetikos vidaus rinką, stiprinant bendradarbiavimą tarp privačių vidaus ir užsienio investuotojų ir kuriant stabilų bei skaidrų investicijų klimatą.

Atstovaujant Lietuvos energetinius interesus Šiaurės Europos ir Baltijos jūros regiono tarptautinio bendradarbiavimo formuose bei kitose tarptautinėse organizacijose, 2014 m. Energetikos ministerija dalyvavo BASREC (Baltijos jūros valstybių bendradarbiavimas energetikos srityje) veikloje.

Lietuvos atašė Varšuvoje (Lenkijos Respublika) 2014 metais tinkamai atstovavo Lietuvos interesus svarbiausiais Lietuvos ir Lenkijos tarpusavio bendradarbiavimo klausimais (įvairiuose formuose), siekiant Lietuvos strateginių energetikos infrastruktūros projektų įgyvendinimo ir Lenkijos dalyvavimo naujuose projektuose, užtikrinant koordinavimą, apsiskeitimą informaciją bei pozicijų derinimą su Lenkijos ūkio ministerija ir energetikos bendrovėmis dėl Baltijos šalių sinchronizacijos su kontinentinės Europos tinklais, GIPL, Ignalinos AE projekto, Orlen Lietuva tolimesnės veiklos.

Igyvendinant Lietuvos branduolinės energetikos politiką ir atstovaujant jai tarptautinėse organizacijose, Tarptautinės atominės energijos agentūros (toliau – TATENA) oficialiems renginiams bei rengtiems dokumentams buvo pateiktos ir atspindėtos Lietuvos pozicijos branduolinio saugumo, branduolinės saugos ir techninio bendradarbiavimo programos klausimais. Šiuos tikslus sėkmingai užtikrina branduolinės energetikos atašė Vienoje (Austrijos Respublika).

TATENA 58-ojoje generalinėje konferencijoje, vykusioje 2014 m. rugsėjo 22-26 d., Lietuvos delegacijos vadovas – energetikos viceministras Aleksandras Spruogis – skaitydamas pranešimą Lietuvos vardu atkreipė dėmesį, kad tarptautinė bendruomenė turi dėti daugiau pastangų siekiant spręsti skaidrumo ir visuomenės informavimo apie įgyvendinamas branduolinės saugos priemones klausimus. Lietuvos delegacijos atstovai aktyviai dalyvavo konferencijos metu vykusiuose renginiuose: dvišaliuose susitikimuose su TATENA sekretoriato atstovais dėl techninio bendradarbiavimo programos su TATENA nacionalinių projektų vykdymo bei susijusių veiklų planavimo; dalyvauta už techninį bendradarbiavimą su TATENA atsakingų Europos regiono pareigūnų susitikime; užmegzti nauji kontaktai su TATENA sekretoriato ir valstybių narių atstovais.

Lietuvoje 2014 metais buvo suorganizuoti TATENA 3 regioniniai seminarai radiologinės charakterizacijos ir aktyvumo skaičiavimų eksploatavimo nutraukimo srityje patirties pasidalinimo, savęs įsivertinimo naudojant TATENA SARIS ir RASMIS metodikas bei TATENA saugos standartų taikymo avarinės apšvitos situacijose klausimais. Užtikrintas Lietuvos institucijų specialistų dalyvavimas priemonėse, vykdomose pagal 55 regioninius ir 3 nacionalinius TATENA techninio bendradarbiavimo projektus. Per metus į TATENA renginius (seminarus, mokymus, komitetus, susitikimus) pateikta per 110 Lietuvos institucijų ekspertų nominacijų. Dalyvauta susitikimuose su TATENA sekretoriato atstovais ir Lietuvos institucijų atstovais, rengiant nacionalinius ir regioninius TATENA techninio bendradarbiavimo projektus 2016-2017 m. techninio bendradarbiavimo ciklui. Atnaujintas išsamus TATENA duomenų bazėje viešinamas

dokumentas (angl. *Country Nuclear Power Profile*), kuriame pateikiama informacija apie Lietuvą, kiek tai yra susiję su branduolinės energijos naudojimu taikiems tikslams šalyje.

Lietuvos delegacija dalyvavo 6-ajame Branduolinės saugos konvencijos (toliau – Konvencija) peržiūros susitikime, kuris vyko 2014 m. kovo 24 d. – balandžio 4 d. Renginyje Lietuvos delegacija pristatė per pastaruosius tris metus nuveiktus darbus gerinant branduolinę saugą Lietuvoje. Susitikime dar kartą pakartoti tie patys vis dar neatsakyti klausimai dėl branduolinių elektrinių Baltarusijoje ir Rusijos Federacijos Kaliningrado srityje. Susitikimo metu 2/3 Konvencijos susitariančių šalių nubalsavo už Diplomatines konferencijos suorganizavimą, siekiant apsvarstyti pateiktą Šveicarijos pasiūlymą dėl Konvencijos pakeitimo.

Siekiant palengvinti pasirengimą Diplomatinei konferencijai, buvo įsteigta Neformali darbo grupė, vadovaujama Argentinos ambasadoriaus R. Grossi. Šios darbo grupės veikloje dalyvavo ir Lietuvos atstovai. Darbo grupė 2014 m. susitiko 5 kartus ir svarstė Diplomatines konferencijos Procedūrų taisykles, Šveicarijos pasiūlyto Konvencijos pakeitimo esmę ir parengė Vienos deklaracijos dėl branduolinės saugos projektą. Europos Sąjungos valstybių narių bendra pozicija buvo aktyviai derinama ES koordinaciniuose posėdžiuose Vienoje ir ES Tarybos Branduolinių klausimų darbo grupėje Briuselyje.

Energetikos ministerija 2014 m. užtikrino lėšų (TATENA narystės mokestis, laisvanoriškas įnašas į Techninio Bendradarbiavimo Fondą, Lietuvos mokesčių dalies vykdomose programose mokėjimas), reikalingų Lietuvos dalyvavimui TATENA veikloje, poreikio planavimą ir pervedimą TATENA. Taip pat, užtikrintos lėšos, reikalingos Lietuvos branduolinės energetikos atašė funkcijai vykdymui.

Radioaktyviųjų atliekų tvarkymo srityje 2014 metais buvo užtikrintas Radioaktyviųjų atliekų tvarkymo agentūros veiklos programos priemonių įgyvendinimas.

Įgyvendinant antrąją programos tikslą – **sujungti Lietuvos energetines sistemas su Europos Sąjungos sistemomis** – užbaigti parengiamieji strateginių elektros jungčių su Švedija ir Lenkija darbai (parengti techniniai projektai, gauti statybos leidimai) ir pradėti bei sėkmingai įgyvendinami realūs statybos darbai. Jungtis numatoma pradėti eksploatuoti 2015 m. pabaigoje. Detali informacija pateikiama I skyriuje.

2014 m. Lietuvos – Lenkijos dujų jungties (GIPL) pasiektas reikšmingas rezultatas siekiant gauti ES finansinę paramą statybos projekto darbams – 2014 m. spalio 29 d. Europos Komisijos CEF energetikos komitetas priėmė sprendimą dėl 2014-ųjų metų CEF biudžeto finansinės paramos skyrimo, kuriuo GIPL projektui patvirtinta reikšminga CEF fondo parama. Detalesnė informacija IV skyriuje.

Užsitikrinant gamtinių dujų tiekimo alternatyvą, įgyvendinant tiekimo saugumo uždavinius, pasiektas progresas įgyvendinant Suskystintų gamtinių dujų (SGD) terminalo (projekto įgyvendinimo rezultatai detaliau aprašyti IV skyriuje) ir požeminės gamtinių dujų saugyklos Syderiuose projektus. 2014 m. atlikti Syderių geologinės struktūros tyrimai ir rezervuaro modeliavimo darbai, papildomai buvo atlikta kaštų-naudos analizė, kuri kartu su geologinių tyrimų rezultatais 2014 m. lapkričio 5 d. pristatyta Vyriausybės pasitarime. Platesnė informacija pateikiama IV skyriuje.

Įgyvendinant trečiąją programos tikslą – **siekti darnios energetikos sektoriaus plėtros** – buvo įgyvendinama ES Energijos vartojimo efektyvumo direktyva ir užtikrinama darni atsinaujinančių energijos išteklių naudojimo plėtra.

Siekiant ES Energijos vartojimo efektyvumo direktyvos įgyvendinimo, 2014 m. parengta Viešųjų pastatų energinio efektyvumo didinimo programa bei patvirtinti susiję energetikos ministro įsakymai:

- Lietuvos Respublikos energetikos ministro 2014 m. gegužės 19 d. įsakymas Nr. 1-118, kuriuo patvirtintas penkių bandomųjų centrinės valdžios viešųjų pastatų, kuriuose bus įgyvendinami energijos vartojimo efektyvumo didinimo projektai, sąrašas;

- Lietuvos Respublikos energetikos ministro 2014 m. sausio 23 d. įsakymas Nr. 1-7, kuriuo patvirtintas valstybei nuosavybės teise priklausančių šildomų ir (arba) vėsinamų valstybės

institucijų ir įstaigų-valstybinio administravimo subjektų naudojamų pastatų, kurių bendras plotas viršija 500 kv. metrų, sąrašas;

- Lietuvos Respublikos energetikos ministro 2014 m. kovo 13 d. įsakymas Nr. 1-47 „Dėl valstybei nuosavybės teise priklausančių šildomų ir (arba) vėsinamų valstybės institucijų ir įstaigų – valstybinio administravimo subjektų naudojamų pastatų tinkamų atnaujinimui sąrašo sudarymo metodikos patvirtinimo“.

Atsinaujinančių išteklių srityje, 2014 m. balandžio 24 d. Lietuvos Respublikos Seimas pritarė Energetikos ministerijos parengtoms Atsinaujinančių išteklių energetikos įstatymo pataisoms, leidžiančioms išspręsti su Įstatymo 49 straipsnio 8 dalyje nustatytu reguliavimu kylančias problemas vėjo energijos gamintojams. Pakeitimuose numatyta, kad vėjo elektrines planuojantys statyti ūkio subjektai turi kompensuoti valstybės institucijų investicijas (jeigu tokių yra) ar kitas išlaidas, reikalingas nacionalinio saugumo funkcijų vykdymui užtikrinti.

2014 m. gruodžio mėn. Lietuvos Respublikos Seimas priėmė Atsinaujinančių išteklių energetikos įstatymo Nr. XI-1375 20 straipsnio pakeitimo įstatymą ir Elektros energetikos įstatymo Nr. VIII-1881 2, 9 ir 67 straipsnių pakeitimo įstatymą, įteisinsiančius dvipusės apskaitos (angl. *net metering*) sistemą saulės elektrinėms (namų ūkiuose <10kW, biudžetinėse ir viešuosiose įstaigose <50 kW). Įstatymo pakeitimai įsigalios nuo 2015 m. kovo 2 d. ir paskatins papildomų iki 10 MW instaliuotose galios saulės elektrinių įrengimą.

Energetikos agentūros veikla. 2014 metais toliau tęsiant energijos vartojimo audito sistemos priežiūrą, parengti teisės aktų pakeitimų projektai. Įgyvendinant direktyvos 2012/27/ES reikalavimus dėl energijos vartojimo efektyvumo parengti teisės aktų pakeitimų projektai ir pasiūlymai naujiems teisės aktams. Atlikta renovuotinių viešosios paskirties pastatų atranka ir sudarytas šių pastatų sąrašas renovavimo projektų finansavimui. Vykdamas Valstybei nuosavybės teise priklausančių šildomų ir (arba) vėsinamų valstybės institucijų ir įstaigų valstybinio administravimo subjektų naudojamų pastatų tinkamų atnaujinimui sąrašo sudarymo metodikos nuostatas, rengtas Tinkamų valstybės pastatų sąrašo projektas. Parengta Lietuvos Respublikos ataskaita apie pažangą, padarytą įgyvendinant nacionalinius energijos vartojimo efektyvumo tikslus. Parengtas pirmojo energijos efektyvumo veiksmų plano projektas. Vykdyta informacinė ir švietėjiška veikla. Vykdytas prašymų dėl išlaidų, susijusių su saulės šviesos energijos elektrinių projektų plėtojimu, kompensavimo vertinimas. Toliau administruojami projektai, finansuojami iš Europos Sąjungos transeuropinių energetikos tinklų (TEN-E) programos, Europos Sąjungos finansinės paramos, teikiamos energetikos srities projektams iš ekonomikos gaivinimo programos (EEPEG) bei projektai, finansuojami iš Europos infrastruktūros tinklų priemonės energetikos srityje. Vykdyta Europos Sąjungos teisės perkėlimo į Lietuvos nacionalinę teisę ir įgyvendinimo priežiūra, nacionalinių priemonių notifikavimas bei koordinuotas atsakymų dėl pažeidimų procedūrų Europos Komisijai teikimas.

Nacionalinės energetikos strategijos tikslus įgyvendinančios programos įgyvendinimo rezultatai

Vertinimo kriterijaus kodas	Programos, tikslų, uždavinių, vertinimo kriterijų pavadinimai ir mato vienetai	Vertinimo kriterijų reikšmės		
		metinis planas	įvykdyta	įvykdymo procentas
1 tikslas: Formuoti Lietuvos energetikos politiką ir užtikrinti veiksmingą jos įgyvendinimą				
R-01.01-01-01	Per energijos išteklių biržą įsigyta tam tikrų energijos išteklių dalis, lyginant su bendru per metus Lietuvoje suvartotu atitinkamu energijos išteklių kiekiu biokuro srityje, proc.	10	14,6	146
1 tikslo 1 uždavinys: Vykdyti sistemine energetikos sektoriaus pertvarką				
P-01.01-01-01-01	Pakeista šilumos tiekimo veiklos reguliavimo ir kontrolės sistema: parengti atitinkamų teisės aktų projektai, vnt.	5	5	100

1 tikslo 2 uždavinys: Atstovauti Lietuvos energetikos politikos interesams ES institucijose ir tarptautinėse organizacijose formuojant ir įgyvendinant Lietuvos ir ES energetikos politiką				
P-01.01-01-02-01	Lietuvos nuolatinėje atstovybėje Europos Sąjungoje išlaikomų Energetikos ministerijos pareigybių skaičius, vnt.	2	2	100
1 tikslo 3 uždavinys: Įgyvendinti Lietuvos branduolinės energetikos politiką ir atstovauti jai tarptautinėse organizacijose				
P-01.01-01-03-01	Radioaktyviųjų atliekų tvarkymo programos priemonių įgyvendinimas, proc.	100	100	100
2 tikslas: Sujungti Lietuvos energetines sistemas su Europos Sąjungos sistemomis				
R-01.01-02-01	Laiku baigti strateginių elektros jungčių su Lenkija („LitPol Link“) ir Švedija („NordBalt“) projektuose numatyti darbai, proc.	75	86	114,7
R-01.01-02-02	Naudodamiesi suskystintų gamtinių dujų terminalo infrastruktūra Lietuvoje, gamtinių dujų tiekimą vykdo tarpusavyje nesusiję šaltiniai, vnt.	0	1	-
R-01.01-02-03	Herfindahl-Hirschman* energijos indeksas Lietuvos didmeninėje elektros energijos rinkoje	2 800	N.D.*	N.D.
R-01.01-02-04	Herfindahl-Hirschman* energijos indeksas Lietuvos gamtinių dujų rinkoje	10 000	N.D.*	N.D.
2 tikslo 1 uždavinys: Užtikrinti strateginių energetikos projektų įgyvendinimą				
P-01.01-02-01-01	Įvykdytų suskystintų gamtinių dujų terminalo projekto darbų etapų skaičius (suskystintų gamtinių dujų terminalo infrastruktūros statybos užbaigimas, suskystintų gamtinių dujų saugyklos su dujinimo įrenginiu pristatymas, sujungimas su dujotiekiu ir paruošimas eksploatacijai), vnt.	3	3	100
P-01.01-02-01-02	Įvykdytų požeminės gamtinių dujų saugyklos Syderiuose projekto darbų etapų skaičius, vnt.	1	1	100
P-01.01-02-01-03	Atlikta Lietuvos ir Lenkijos dujų jungties statybos darbų, proc.	1	1	100
P-01.01-02-01-04	Įvykdytų Lietuvos elektros jungties su Lenkija („LitPol Link“) projekto darbų etapų skaičius (pradėti vykdyti LitPol Link jungties Alytaus transformatorių pastotės 330 kV skirstyklos statybos darbai, pradėti vykdyti LitPol Link jungties Alytaus 500 MW nuolatinės srovės intarpo su 400 kV skirstykla statybos darbai), vnt.	2	3	150
P-01.01-02-01-05	Įvykdytų Lietuvos elektros jungties su Švedija (NordBalt) projekto darbų etapų skaičius (pradėti vykdyti NordBalt jungties kabelio tiesimo darbai; pradėti vykdyti NordBalt jungties keitiklio statybos darbai), vnt.	2	2	100
P-01.01-02-01-06	Šiaurinės dujų perdavimo sistemos dalies patikimumo ir pajėgumų didinimas, proc.	30	25	83,3
3 tikslas: Siekti darnios energetikos sektoriaus plėtros				
R-01.01-03-01	Atsinaujinančių energijos išteklių dalis centralizuotos šilumos gamybos sektoriuje, proc.	45	N.D.*	73
R-01.01-03-02	Elektros energijos gamybos iš atsinaujinančių energijos išteklių dalis bendrame elektros energijos suvartojime metų pabaigoje, proc.	14,0	N.D.*	93
R-01.01-03-03	Galutinės energijos vartojimo efektyvumo padidėjimas, palyginti su 2010 metų lygiu, proc.	6,0	5,37	89,5

R-01.01-03-04	Pirminės energijos vartojimo intensyvumas, tonų naftos ekvivalento vienam realiam BVP vienetui	86,0	51,8	166
R-01.01-03-05	Galutinės energijos vartojimo intensyvumas, tonų naftos ekvivalento vienam realiam BVP vienetui	70,1	42,9	163,4
3 tikslo 1 uždavinys: Didinti energijos gamybos, energijos išteklių ir energijos vartojimo efektyvumą bei atsinaujinančių energijos išteklių naudojimą				
P-01.01-03-01-01	Parengti teisės aktai, skatinantys taupyti ir efektyviau naudoti energiją, vnt.	1	1	100
P-01.01-03-01-02	Parengtų atsinaujinančių energijos išteklių plėtrą reglamentuojančių teisės aktų skaičius, vnt.	3	0	0
P-01.01-03-01-03	Energetikos agentūros veiklos plano priemonių įgyvendinimas, proc.	100	100	100
* HHI indeksas parodo energijos importo šaltinių koncentracijos laipsnį, lyginant su visu energijos importu. Šis indeksas gali būti apskaičiuojamas skirtingoms energijos rūšims (elektrai, dujoms ir pan.).				

* 2014 m. duomenis tikimasi gauti 2015 m. II-III ketvirtyje.

Nacionalinės energetikos strategijos tikslus įgyvendinančios programos asignavimų panaudojimas

Asignavimai	Patvirtinti (patikslinti) asignavimai, tūkst. litų	Panaudoti asignavimai, tūkst. litų	Asignavimų panaudojimo procentas	Susidariusių skirtumų priežastys
Iš viso asignavimų programai	82.953,0	21.902,0	26,4	
Iš jų pagal finansavimo šaltinius:				
1. Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto lėšos	20.909,0	20.575,1	98,4	Siekiant taupiai, efektyviai ir racionaliai naudoti biudžeto lėšas, buvo atsisakyta kai kurių planuotų prekių ir paslaugų pirkimų. Taip pat, atlikus kai kurias viešųjų pirkimų procedūras, gauti pasiūlymai su mažesnėmis kainomis negu buvo numatyta.
2. Vyriausybės rezervas	100,0	59,4	59,4	Siekdama tinkamai atstovauti valstybės interesus sprendžiant Ginčus, Energetikos ministerija iniciavo teisinių paslaugų ir konsultacijų viešąjį pirkimą iki arbitražinei ginčo nagrinėjimo stadijai (atsakyti į pareiškėjų skundą, vesti derybas, suteikti kitas reikalingas susijusias konsultacijas). Atlikus reikiamas procedūras nustatyta teisinių paslaugų sutarties vertė - 60 500 Lt su PVM. Dalis pagal sutartį teiktinų paslaugų buvo suteiktos ir 2015 metais, todėl pagal sutartį su tiekėjais bus visiškai atsiskaityta 2015 metais.

3. TEN-E projektų lėšos	10.493,0	623,6	5,9	<p>1) Projektas „Elektros perdavimo linijos Alytus-valstybės siena ir keitiklių stoties statybos projektas“ Nr. 2009-E263/09-ENER/09/TEN-E-SI2.566837 yra užbaigtas. 2014 m. rugsėjo 11 d. Energetikos ministerija (koordinuojanti institucija) patvirtino ir LITGRID AB (projekto vykdytojas) grąžino galutinę techninio įgyvendinimo ir finansinę ataskaitą, kurią LITGRID AB išsiuntė Europos Komisijai. 2014 m. lapkričio 24 d. raštu Europos Komisija LITGRID AB raštu informavo, jog mokėjimo prašymas (8171 tūkst. Lt gauti) yra patvirtintas, tačiau atkreipė dėmesį, jog negali patvirtinti iki kada mokėjimas bus atliktas. Taip pat informavo, jog vėluojant bus išmokėti delspinigiai numatyta tvarka. Papildomai elektroniniu laišku Europos Komisijos atstovai informavo, jog mokėjimas bus atliktas 2015 m. sausio mėn. 2) Suderinus su Europos Komisija, Projekto vykdytojas "Lietuvos energijos gamyba" UAB nusprendė Projekto G222/13 Syderių požeminės gamtinių dujų saugyklos projekto plėtros planui ir poveikio aplinkai vertinimui parengti skirtų 871 tūkst. Lt TEN-E lėšų panaudojimą atidėti 2016-2018 metams. 3) 2013 m. Lietuvos – Lenkijos dujų jungties projekto poveikio aplinkai vertinimui parengti skirtos 1450 tūkst. Lt TEN-E lėšos (t.y. bendra maksimali suma kurią pasidalins projekto vykdytojai AB "Amber Grid" ir GAZ-SYSTEM S.A.). Dėl Lietuvos dalies projektui „Nuo dujotiekio jungties Lenkija – Lietuva poveikio aplinkai vertinimo dokumentų iki sprendimo dėl aplinkos apsaugos“ (projekto Nr. 2013-G224/13-ENER/13/TEN-E – SI2.679450) TEN-E lėšų išmokėjimo į Europos Komisiją planuojama kreiptis 2016 metais (ilgiau nei planuota užsitęsė poveikio aplinkai procedūros).</p>
4. 2007-2013 m. ES techninės paramos bendrojo finansavimo lėšos	77,0	75,9	98,6	
5. 2007-2013 m. ES techninė parama	439,0	430,1	98	
6. 2014-2020 m. ES techninės paramos bendrojo finansavimo lėšos	140,0	21,2	15,1	Finansų ministerijai ženkliai vėluojant parengti ir patvirtinti teisės aktus, reglamentuojančius ES techninių paramos lėšų naudojimą (2014-2020 m. Techninės paramos administravimo taisyklės patvirtintos 2014 spalio 28 d.), lėšos pradėtos naudoti tik 2014 lapkričio mėn.
7. 2014-2020 m. ES techninė parama	795,0	117,1	14,7	

8. 2014–2020 m. ES struktūrinė parama	50.000,0	0,0	0	Planuota lėšas naudoti viešųjų pastatų atnaujinimui, skiriant grąžintiną subsidiją bei taikant finansines priemones, kurioms įgyvendinti būtina įsteigti fondą ir atrinkti fondo valdytoją. 1) 2014 m. užtruko Finansų ministerijos grąžintinos paramos schemos derinimas su Europos Komisija, todėl priemonė nebuvo laiku suplanuota; 2) 2014 m. nebuvo įsteigtas fondas finansų priemonei ir nebuvo atrinktas fondo valdytojas, dėl ko Energetikos ministerija nepadarė planuoto pirminio dalinio įnašo.
---------------------------------------	----------	-----	---	--

Valstybės naftos produktų atsargų kaupimo ir tvarkymo programa (kodas 01.87)

Valstybės naftos produktų atsargų kaupimo ir tvarkymo programą įgyvendinantis tikslas – kaupti naftos produktų valstybės atsargas, įgyvendinant ES ir nacionalinės teisės reikalavimus.

Pagal 2009 m. rugsėjo 14 d. Tarybos direktyvos 2009/119/EB reikalavimus, ES valstybė narė turi būti sukaupusi 90 dienų vidutinio vartojimo poreikius atitinkančius naftos produktų atsargų kiekius, kurie būtų panaudoti ekstremalios energetikos padėties atveju.

Reikalaujamos 90 dienų (valstybės biudžeto lėšomis kaupiamos 30 dienų, naftos produktus gaminančių ir importuojančių įmonių lėšomis – 60 dienų) atsargos buvo sukauptos 2009 m. gruodžio 31 d. Sukaupus reikalaujamą atsargų kiekį, 2014 ir ankstesniais metais lėšos naudotos naftos produktų atsargoms tvarkyti.

Šias funkcijas sėkmingai atlieka VĮ Lietuvos naftos produktų agentūra (toliau – Agentūra), kurios veikla finansuojama Valstybės naftos produktų atsargų kaupimo ir tvarkymo programos vykdymui skirtomis valstybės biudžeto lėšomis.

Valstybės naftos produktų atsargų kaupimo ir tvarkymo programos įgyvendinimo rezultatai

Vertinimo kriterijaus kodas	Programos, tikslų, uždavinių, vertinimo kriterijų pavadinimai ir mato vienetai	Vertinimo kriterijų reikšmės		
		metinis planas	įvykdyta	įvykdymo procentas
1 tikslas: Kaupti naftos produktų valstybės atsargas, įgyvendinant ES ir nacionalinės teisės reikalavimus				
R-01.87-01-01	Įpareigojimo valstybės lėšomis sukaupti ir išlaikyti naftos produktų valstybės atsargas ne mažiau kaip 30 dienų vykdymas, proc.	100	100	100
1 tikslo uždavinys: Tvarkyti sukauptas naftos produktų valstybės atsargas				
P-01.87-01-01-01	Įpareigojimo valstybės lėšomis sukaupti ir išlaikyti ne mažiau kaip 30-ties dienų poreikį atitinkančių naftos produktų valstybės atsargas vykdymas, proc.	100	100	100

2014 metais Agentūra įvykdė pagrindinį jai pavestą uždavinį – kaupti ir tvarkyti valstybės naftos produktų atsargas, kurių įmonė turi kaupti tiek, kad jų pakaktų ne mažiau kaip 30 dienų, skaičiuojant pagal vidutinį dienos vidaus suvartojimą per praėjusius kalendorinius metus. Nuo 2011 m. įmonėje buvo imtasi priemonių valstybės atsargų benzino ir dyzelino natūralios netekties nuostoliams sumažinti. Dėl natūralių netekčių įmonė 2009 metais patyrė 297,5 tūkst. Lt, 2010 m. – 285,2 tūkst. Lt nuostolių, o nuo 2011 metų pradžios nuostoliai dėl natūralių netekčių sumažėjo: 2011 m. – iki 33,5 tūkst. Lt, 2012 m. – 4,6 tūkst. Lt, o per 2013 ir 2014 metus nuostolių nustatyta nebuvo, nors saugomas naftos produktų kiekis nuo 2009 m. nemažėjo ir technologinės laikymo sąlygos nesikeitė.

Nuo 2010 metų įmonei žymiai sumažinti asignavimai valstybei nuosavybės teise priklausiančių naftos produktų ir naftos valstybės atsargų kaupimo bei tvarkymo turto patikėjimo teise programos vykdymui. Asignavimų sumą viršijančias sąnaudas įmonė kompensuoja iš papildomos veiklos gaunamomis pajamomis – iš naftos produktų valstybės atsargų kaupimo ir

tvarkymo paslaugų kitiems ūkio subjektams teikimo įmonė 2010 m. gavo 3,4 mln. Lt, 2011 m. – 1,8 mln. Lt, 2012 m. – 4,6 mln. Lt, 2013 m. – 5,5 mln. Lt, 2014 m. – 1,7 mln. Lt pajamų.

Valstybės naftos produktų atsargų kaupimo ir tvarkymo programos asignavimų panaudojimas

Asignavimai	Patvirtinti (patikslinti) asignavimai, tūkst. litų	Panaudoti asignavimai, tūkst. litų	Asignavimų panaudojimo procentas
Iš viso asignavimų programai	2.800	2.800	100,00 %
Iš jų pagal finansavimo šaltinius:			
Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto lėšos	2.800	2.800	100,00 %

2. Strateginis tikslas (02) ir jo įgyvendinimo programa

Energetikos ministerijos veiklos strateginis tikslas (02) – **užtikrinti saugų ir sklandų Ignalinos atominės elektrinės eksploatavimo nutraukimo procesą skaidriai ir efektyviai panaudojant tam skiriamas lėšas.**

Strateginiu tikslu (02) įgyvendinami Stojimo į Europos Sąjungą sutarties protokole Nr. 4 „Dėl Ignalinos atominės elektrinės Lietuvoje“ numatyti įsipareigojimai.

Strateginio tikslo (02) efekto vertinimo kriterijai

Vertinimo kriterijaus kodas	Efekto vertinimo kriterijaus pavadinimas	2012-ųjų metų	2013-ųjų metų	2014-ųjų metų	2015-ųjų metų
E-02-01	Įgyvendinamų Ignalinos atominės elektrinės eksploatavimo nutraukimo projektų dalis, procentais	100	100	100	100
E-02-02	Galiojančių Ignalinos AE VATESI išduotų licencijų dalis, procentais	100	100	100	100

Strateginio tikslo (02) efekto vertinimo kriterijų reikšmės pasiektos.

Strateginiam tikslui (02) įgyvendinti buvo vykdoma **Ignalinos programos administravimo Lietuvoje programa (kodas 72.10).**

Ignalinos programos administravimo Lietuvoje programos tikslas – užtikrinti saugų sustabdytos Ignalinos AE išlaikymą įgyvendinant eksploatavimo nutraukimo projektus.

Ignalinos programos administravimo Lietuvoje programos įgyvendinimo rezultatai

Vertinimo kriterijaus kodas	Programos, tikslų, uždavinių, vertinimo kriterijų pavadinimai ir mato vienetai	Vertinimo kriterijų reikšmės		
		metinis planas	įvykdyta	įvykdymo procentas
1 tikslas: Užtikrinti saugų sustabdytos Ignalinos AE išlaikymą įgyvendinant eksploatavimo nutraukimo projektus				
R-72.10-01-01	Galutinio eksploatavimo nutraukimo plano vykdymas, proc.	38	32,6 ²	85,7
1 tikslo uždavinys: Įgyvendinti Ignalinos atominės elektrinės eksploatavimo nutraukimo projektus pagal nustatytą grafiką				
P-72.10-01-01-01	Eksploatavimo nutraukimo vykdomų projektų įgyvendinant Ignalinos AE eksploatavimo nutraukimo programą skaičius, vnt.	17	20 ³	117,4

² Vertinimo kriterijaus planuojama reikšmė buvo nustatyta atsižvelgiant į tai, kad Ignalinos atominės elektrinės eksploatavimo nutraukimo darbai bus užbaigti 2029 metais. Pagal Galutinį Ignalinos atominės elektrinės eksploatavimo nutraukimo planą, patvirtintą Lietuvos Respublikos energetikos ministro 2014 m. rugpjūčio 25 d. įsakymu Nr. 1-230, Ignalinos atominės elektrinės eksploatavimo nutraukimas vyks iki 2038 m. gruodžio mėn. (2014 m. Ignalinos atominės elektrinės eksploatavimo nutraukimo plano įgyvendinimo terminas nusikėlė 9 metais).

³ Pagal VI Ignalinos atominės elektrinės 2015 m. vasario 10 d. raštu Nr. Įs-880 pateiktą 2010-2014 m. Ignalinos programos priemonių įgyvendinimo ataskaitą, 2014 m. buvo atliekami dvidešimties objektų infrastruktūros statybos, išmontavimo ir dezaktyvavimo, radiologinės charakterizacijos ir atliekų tvarkymo Ignalinos atominės elektrinės eksploatavimo nutraukimo projektų.

Įgyvendinant Ignalinos programos projektus, 2014 metais buvo užtikrinama saugi sustabdytų Ignalinos atominės elektrinės blokų priežiūra, perkamos blokams prižiūrėti ir eksploatavimo nutraukimo projektams įgyvendinti reikalingos atsarginės dalys ir įranga. Šiuo metu abu Ignalinos atominės elektrinės reaktoriai yra sustabdyti ir yra saugaus išlaikymo fazėje. Tęsiami nebenaudojamų sistemų, maitinimo ir šilumos tiekimo įrenginių išmontavimo ir dezaktyvavimo darbai. Per visą eksploatavimo nutraukimo laikotarpį VĮ Ignalinos atominė elektrinė (IAE) išmontavo virš 21,8 tūkst. tonų įrangos ir konstrukcijų. Tai sudaro 16,8 proc. nuo viso įrangos kiekio, kurį planuojama išmontuoti per visą IAE eksploatavimo nutraukimo laikotarpį iki 2038 m.

2014 m. buvo užbaigtas derinti ir Lietuvos Respublikos energetikos ministro 2014 m. rugpjūčio 25 d. įsakymu Nr. 1-230 patvirtintas Galutinis Ignalinos atominės elektrinės eksploatavimo nutraukimo planas, kuriame nauja Ignalinos eksploatavimo nutraukimo trukmė yra iki 2038 m. ir kaštai, neįskaitant rizikų ir infliacijos, sudaro 2 592 mln. eurų.

2014 metais IAE, sumažinusi planuojamą energetinių išteklių naudojimą, sutaupė 4,6 mln. eurų arba 25 proc. nuo planuotų išlaidų. Nuo 2014 metų pabaigos nustojusi eksploatuoti du nekilnojamojo turto objektus (buvo atlaisvintas vienas iš įmonės administracinių pastatų, atsisakyta IAE mokymo centro komplekso eksploatavimo) IAE kasmet sutaupys apie 420 tūkst. eurų. 2014 m. IAE pardavusi nereikalingą turtą ir iš kitos komercinės veiklos IAE eksploatavimo nutraukimo veiklai papildomai uždirbo 2,1 mln. eurų.

2014 m. spalio 9 d. buvo pradėtas Laikinosios panaudoto branduolinio kuro saugyklos (LPBKS, projektas B1) vienas pirmųjų priėmimo etapų – šaltieji bandymai, kurių tikslas – pademonstruoti baigto statyti saugyklos pastato, jame sumontuotų sistemų ir įrangos saugų funkcionavimą, sąveiką, nustatyti jo atitiktį projekto reikalavimams bei parengti eksploatacijai. Atlikus šaltuosius bandymus LPBKS aikštelėje IAE kartu su rangovu sutelks visas pastangas šaltųjų bandymų parengimui ir vykdymui pirmajame ir antrajame energijos blokuose. Sėkmingas visų šaltųjų bandymų etapų atlikimas patvirtins viso B1 projekto pasirinktų projektinių sprendimų teisingumą bei pasirengimą atlikti baigiamąjį viso komplekso bandymų etapą – karštuosius bandymus, kurių sėkminga pabaiga sąlygotų komplekso eksploatacijos pradžią.

Naujajame kietųjų radioaktyviųjų atliekų išėmimo komplekse (projektas B2) vyko pirmojo išėmimo modulio baigiamieji konstrukcinės dalies darbai. 2014 m. suderinti kietųjų radioaktyviųjų atliekų išėmimo antrojo ir trečiojo išėmimo modulių įrenginių saugą pagrindžiantys dokumentai su Valstybine atominės energetikos saugos inspekcija (VATESI). 2014 m. Kietųjų radioaktyviųjų atliekų tvarkymo ir saugojimo komplekse (projektas B34) vyko pagrindinės technologinės įrangos ir vidinių inžinerinių tinklų montavimo, pastatų fasadų užbaigimo darbai. 2015 m. VĮ radioaktyviųjų atliekų tvarkymo agentūra suderino radioaktyviųjų atliekų, kurios bus saugomos saugykloje, pakuotės aprašą. Tęsimas Mažo ir vidutinio aktyvumo radioaktyviųjų atliekų paviršinio atliekyno (projektas B25) projektavimas, 2014 m. parengtas techninis projektas, preliminari saugos analizės ataskaita ir aplinkos stebėsenos programa, kurias išnagrinės IAE ir RATA specialistai.

Ignalinos programos administravimo Lietuvoje programos asignavimų panaudojimas

Asignavimai	Patvirtinti (patikslinti) asignavimai, tūkst. litų	Panaudoti asignavimai, tūkst. litų	Asignavimų panaudojimo procentas	Susidariusių skirtumų priežastys
Iš viso asignavimų programai	359.281,0	262.297,1	73	
Iš jų pagal finansavimo šaltinius:				
1. 2007–2013 m. Ignalinos programos bendrojo finansavimo lėšos	25.067,0	25.067,0	100	

2. 2007–2013 m. Ignalinos programa	334.214,0	237.230,1	71	<p>1. Nebuvo atlikti mokėjimai pagal projektą INF.02 (statybos aikštelių ir infrastruktūros paruošimas), nes suplanuoti projekto B19-2 aikštelės parengiamieji darbai įtraukti į objekto B19-2 statybos kontraktą, o projekto B25 įgyvendinimo pradžia atidėta, atitinkamai, vėliau prasidės parengiamieji darbai.</p> <p>2. Nebuvo atlikti mokėjimai pagal projektą B19-2, nes pasikeitus veiklą branduolinės energetikos srityje reglamentuojantiems teisės aktams teko tikslinti Techninį projektą, dėl to pailgėjo projektinės dokumentacijos rengimas. Statybos darbus pagal šį projektą numatoma pradėti 2016 m. pradžioje.</p> <p>3. Nebuvo atlikti mokėjimai pagal projektus B20-1 ir B20-2, nes EK nepatvirtino atskiro finansavimo tiriamiesiems saugyklos pertvarkymo į atliekyną darbams, o pasiūlė tuos darbus įtraukti prie saugyklos pertvarkymo darbų projekto. Dėl to teko keisti ir iš naujo derinti projekto dokumentus, pasikeitė projekto darbų apimtis ir mokėjimų planas. Numatoma, kad mokėjimai pagal projektą bus atlikti 2016 m. pradžioje.</p> <p>4. Ignalinos r. ir Zarasų r. savivaldybėse vykdomi daugiabučių gyvenamųjų namų modernizavimo projektai vyko lėčiau, nei planuota. Visagino savivaldybėje nepraadėtas modernizavimas, (todėl lėšos nepanaudotos planuota apimtimi), nepraadėtas šildymo sistemos pertvarkymo antrasis etapas, turėjęs vykti kartu su daugiabučių namų modernizavimo projektu.</p>
------------------------------------	-----------	-----------	----	--

2014 metais Energetikos ministerija, siekdama užtikrinti saugų ir sklandų IAE eksploatavimo nutraukimo procesą skaidriai ir efektyviai panaudojant tam skiriamas lėšas, parengė Ignalinos atominės elektrinės eksploatavimo nutraukimo tarpinstitucinio veiklos plano 2015-2017 metams projektą ir 2014 m. spalio 31 d. pateikė jį Vyriausybei tvirtinti. 2014 m. lapkričio 18 d. projektas svarstytas ministerijų atstovų pasitarime, kuriame pateiktos pastabos. Patikslinus projektą, Vyriausybė 2015 m. vasario 9 d. nutarimu Nr. 137 jį patvirtino. Plane numatytos priemonės, pratęsiančios dalies Valstybės įmonės Ignalinos atominės elektrinės eksploatavimo nutraukimo 2010–2014 metų programoje numatytų priemonių vykdymą ir apima naujai numatytas veiklas.

III. KOORDINUOJAMŲ TARPINSTITUCINIŲ VEIKLOS PLANŲ, PLĖTROS PROGRAMŲ IR STRATEGIJŲ ĮGYVENDINIMAS

2014 m. Energetikos ministerija nekoordinavo tarpinstitucinių veiklos planų (TVP) įgyvendinimo plėtros programų. Tačiau rengiantis įgyvendinti 2015 ir 2016 metams kartu su Aplinkos, Kultūros ir Sveikatos apsaugos ministerijomis suplanuotas TVP priemonės energijos efektyvumo srityje ir įgyvendinant energijos vartojimo efektyvumo direktyvos 2012/27/ES tikslus, Energetikos ministerija kartu su Aplinkos ministerija parengė Viešųjų pastatų energinio efektyvumo didinimo programą, kuri patvirtinta 2014 m. lapkričio 26 d. Vyriausybės nutarimu Nr. 1328. Programos paskirtis – nustatyti valstybei ir savivaldybėms nuosavybės teise priklausančių viešųjų pastatų (valstybei ar savivaldybėms nuosavybės teise priklausančios šildomi ir (arba) vėsinami administracinės, kultūros, mokslo, sporto, gydymo, specialiosios ir gyvenamosios (vaikų namai, prieglaudos, globos namai) paskirties pastatai) energinio efektyvumo didinimo projektų atrankos sąlygas, atrinktų projektų finansavimo ir įgyvendinimo reikalavimus.

Energetikos ministerija, kartu su kitomis atsakingomis institucijomis, taip pat parengė:

- 2014–2020 m. Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos prioriteto įgyvendinimo priemonių įgyvendinimo plano ir Nacionalinių rodiklių skaičiavimo aprašą, patvirtintą Lietuvos Respublikos finansų ministro 2014 m. gruodžio 30 d. įsakymu Nr. 1K-499;

- Energijos vartojimo efektyvumo didinimo viešojoje infrastruktūroje (Viešieji pastatai ir gatvių apšvietimas) priemonių įgyvendinimo planą;
- Valstybės projektų atrankos tvarkos aprašo, kuriuo vadovaujantis bus rengiami valstybės projektų sąrašai energetikos sektoriuje, projektą.

Energetikos ministerija 2014 m. parengė Ignalinos atominės elektrinės eksploatavimo nutraukimo tarpinstitucinio veiklos plano projektą, numatant veiklas 2015-2017 m. laikotarpiui (detalesnė informacija II skyriuje).

IV. VYRIAUSYBĖS PROGRAMOS ĮGYVENDINIMAS

Regioniniai energetikos infrastruktūros projektai.

2014 m. sėkmingai įgyvendintas valstybei prioritetas Suskystintų gamtinių dujų (SGD) terminalo projektas. 2014 m. įvykdyti ir užbaigti terminalo krantinės ir laikinojo dujotiekio, sujungusio suskystintų gamtinių dujų terminalą su magistraliniu dujotiekiu, statybos darbai. 2014 m. gruodžio mėn. buvo sprendžiami likę klausimai, susiję su Uosto akvatorijoje esančio SGD terminalo dujotiekio 2,3 km ilgio atkarpos nuo Kiaulės nugaros salos iki Smeltės pusiasalio HDD gręžimo darbai, siekiant laikinąjį SGD terminalo jungiamąjį dujotiekį pakeisti nuolatinis vamzdžiu. 2014 m. rugpjūčio 21 d. su Norvegijos įmone „Statoil“ pasirašyta 5 metų trukmės sutartis dėl 540 mln. kub. metrų gamtinių dujų tiekimo kasmet. 2014 m. gruodžio 3 d. Klaipėdos jūrų uosto pietinėje dalyje oficialiai atidarytas SGD terminalas, nuo 2015 m. sausio 1 d. pradėta SGD terminalo komercinė veikla.

LitPol Link ir NordBalt jungčių projektų darbai tęsiami pagal numatytus grafikus, numatant jų eksploatacijos pradžią 2015 m. pabaigoje. 2014 m. užbaigti parengiamieji strateginių elektros jungčių su Švedija ir Lenkija darbai (parengti techniniai projektai, gauti statybos leidimai) ir pradėti bei sėkmingai įgyvendinami realūs statybos darbai.

2014 m. balandžio mėn. pradėti „NordBalt“ kabelio tiesimo darbai jūroje, gegužės-spalio mėnesiais paklotas sausumos kabelis, pradėti nuolatinės srovės keitiklio statybos darbai, spalio mėn. baigta oro linijos Klaipėda - Telšiai statyba, lapkričio mėn. baigta Klaipėdos transformatorių pastotės rekonstrukcija. „NordBalt“ projekto investicijos vertė sudaro apie 215 mln. eurų (Lietuvos dalis). Yra gauta 66 mln. eurų (Lietuvos daliai) Europos Sąjungos finansinė parama iš ekonomikos gaivinimo programos.

Įgyvendinant „LitPol Link“ projektą, 2014 m. gegužės mėn. pradėti oro linijos Alytus - Lenkijos siena statybos darbai, birželio mėn. pradėti nuolatinės srovės intarpo statybos darbai, vykdoma Alytaus TP 330 kV skirstyklos rekonstrukcija. „LitPol Link“ projekto investicijos vertė ~ 109 mln. eurų. Gauta ir panaudota Europos Sąjungos parama, kurios vertė siekia 4,3 mln. eurų.

Lietuvos – Lenkijos dujų jungtis (GIPL) yra ypač svarbi trijų Baltijos valstybių integracijai į ES rinką ir SGD terminalo panaudojimui regiono tikslams. 2014 m. GIPL įgyvendinimui patvirtinta reikšminga Europos infrastruktūros tinklų priemonės (Connecting Europe Facility, (CEF)) fondo parama. 2014 m. spalio 29 d. Europos Komisijos CEF energetikos komitetas priėmė sprendimą dėl 2014-ųjų metų CEF biudžeto finansinės paramos skyrimo ES bendro intereso statusą turintiems projektams, tarp kurių yra ir Lenkijos-Lietuvos dujų jungties projektas. Projekto statybos darbams skirta 295,4 mln. Eur. Papildomai 10,6 mln. Eur skirta GIPL projekto parengiamiesiems darbams atlikti.

Tęstas magistralinio dujotiekio „Klaipėda – Kuršėnai“ antrosios gijos statybos projekto įgyvendinimas. 2014 m. birželio mėn. patvirtintas Magistralinio dujotiekio Klaipėda-Kuršėnai statybos specialusis planas, pradėta dujotiekio statyba. Šiam projektui taip pat buvo skirta CEF parama – projektas gavo 27,6 mln. Eur statybos darbams.

Siekiant įvertinti požeminės gamtinių dujų saugyklos Lietuvoje (Syderiuose) finansinį atsiperkamumą, 2014 m. buvo koordinuojamas tyrimų, susijusių su požeminės gamtinių dujų saugyklos įrengimu Syderiuose, vykdymas. AB „Lietuvos energijos gamyba“ atliko projekto kaštų ir naudos analizę, kuri kartu su geologinių tyrimų rezultatais 2014 m. lapkričio 5 d. pristatyti Vyriausybės pasitarime. Tyrimų rezultatai patvirtino, kad Lietuvoje yra visos tinkamos sąlygos

įrengti požeminę gamtinių dujų saugyklą. Ekonominis vertinimas parodė, kad naudingiausia būtų įgyvendinti projektą jo finansavimui pritraukiant ES paramos lėšas ir panaudojant saugyklą viso regiono energetinio saugumo stiprinimo reikmėms, įrengiant saugyklą, talpinančią 500 mln. m³ darbinio tūrio gamtinių dujų. Esant poreikiui, saugyklos tūris galėtų būti papildomai plečiamas. Preliminari tokio projekto bendra investicija siektų apie 313 mln. Eur.

Įgyvendinant projektą 2014 m. vyko 2010-2013 m. surinktų duomenų apdorojimas, pagal juos parengiant saugyklos rezervuaro modelį. Šio modelio dėka įvertintos rezervuaro savybės ir jų pasiskirstymas visame saugyklos plote, rezervuaro apsauginio sluoksnio savybės ir sandarumas. Taip pat apskaičiuotas, koks dujų kiekis gali būti saugomas rezervuare, kokie galimi įpumpavimo/išpumpavimo scenarijai, koks racionaliausias projekto tolimesnio vystymo scenarijus, bei vertintos preliminarios investicijos, reikalingos projektui užbaigti.

Siekiant įgyvendinti sinchronizacijos su kontinentinės Europos tinklais (KET) projektą, 2014 m. gruodžio 5 d. Baltijos šalių Ministrai Pirmininkai Baltijos Ministrų tarybos susitikime Rygoje susitarė, kad Baltijos šalių sinchronizacija su kontinentinės Europos tinklais turi būti pasiekta iki 2025 m., taip įgyvendinant Vyriausybės prioritetą – pasiekti Baltijos šalių bendrą susitarimą dėl prisijungimo prie ENTSO-E.

2014 m. iš CEF fondo buvo skirta 125 tūkst. eurų ES finansinė parama galimybių studijai Baltijos šalių elektros sistemų sinchroninio prisijungimo prie kontinentinės Europos tinklų techninių sąlygų ir investicijų poreikiui identifikuoti (detalesnė informacija nurodyta I skyriuje).

Lietuvai strategiškai svarbūs projektai, gavę CEF finansavimą

Projekto paraiška	Vykdytojai	Projekto vertė (tinkamos finansuoti išlaidos, mln. EUR)	Skirtas CEF finansavimas, mln. EUR (% nuo tinkamų finansuoti išlaidų)
GIPL statybos darbai	AB „Amber Grid“ / Gaz –System S.A.	492,3	295,4 (60%)
Magistralinio dujotiekio Klaipėda –Kursėnai statybos darbai	AB „Amber Grid“	60,7	27,6 (45%)
GIPL paruošiamiesiems darbams, iki statybos leidimo išdavimo	AB „Amber Grid“ / Gaz –System S.A.	21,2	10,6 (50%)
Baltijos šalių elektros sistemų sinchroninio prisijungimo prie kontinentinės Europos tinklų techninių sąlygų ir investicijų poreikio identifikacija (galimybių studija)	LITGRID, AB	0,25	0,125 (50%)
			333,725

Vykdamas testines derybas ir parengiamuosius darbus dėl naujos branduolinės elektrinės Lietuvoje projekto įgyvendinimo, 2014 m. kovo 29 d. Lietuvos Respublikos Seime pasirašytas atstovaujamoji politinių partijų susitarimas „Dėl 2014-2020 metų Lietuvos Respublikos užsienio, saugumo ir gynybos politikos strateginių gairių“, kuriame nutarta, kad bendradarbiaujant su Europos Komisija ir valstybėmis partnerėmis, būtina kiek įmanoma sparčiau įgyvendinti naujos branduolinės elektrinės projektą pagal su partneriais patobulintas finansavimo ir dalyvavimo projekte sąlygas.

2014 m. liepos 30 d. Energetikos ministerija ir Strateginis investuotojas – Hitachi Ltd. pasirašė supratimo memorandumą dėl bendrų veiksmų, siekiant įsteigti tarpinę projekto įgyvendinimo bendrovę. Remiantis šiuo susitarimu buvo parengtas detalus tarpinės projekto bendrovės steigimo planas, kuris 2014 m. spalio 14 d. bendru Energetikos ministerijos ir Hitachi Ltd., laišku buvo išsiųstas regioniniams partneriams susipažinti. Atsižvelgiant į šiuos pateiktus pasiūlymus, 2014 m. gruodžio 12 d. vykusiame posėdyje Baltijos Ministrų Tarybos komitetas priėmė sprendimą paraginti potencialius investuotojus susitikti ir bendrai aptarti naujos branduolinės elektrinės projekto aktualius klausimus.

Tęsiant naujos branduolinės elektrinės projekto parengiamųjų darbų įgyvendinimą 2014 m. su VATESI buvo galutinai suderinta naujos branduolinės elektrinės statybos vietos saugos vertinimo ataskaita.

Elektros energetikos sektorius. Užtikrinant, kad kasmet būtų atliekama techniškai pagrįsto minimalaus elektros energijos gamybos kiekio, būtino tiekimo saugumui užtikrinti, analizė, 2014 m. rugsėjo ir spalio mėn. AB „Lietuvos energijos gamyba“ ir AB „Litgrid“ Vyriausybei pateikė informaciją apie techniškai pagrįstą minimalų elektros energijos gamybos kiekį, būtiną tiekimo saugumui užtikrinti, kuris buvo patvirtintas Vyriausybės 2014 m. spalio 15 d. nutarimu Nr. 1091 „Dėl viešuosius interesus atitinkančių paslaugų teikėjų ir viešuosius interesus atitinkančių paslaugų teikimo apimties 2015 metams nustatymo“.

Siekiant užtikrinti ekonomiškai pagrįstas ir vartotojams prieinamas elektros energijos kainas, 2014 metų rugsėjo mėn. Energetikos ministerija Vyriausybei pateikė elektros energijos kainų nustatymo principų aprašo projektą, kuris patvirtintas Vyriausybės 2014 m. rugsėjo 24 d. nutarimu Nr. 1026 „Dėl valstybės reguliuojamų kainų elektros energetikos sektoriuje nustatymo principų aprašo patvirtinimo“.

2014 metais Energetikos ministerijos užsakymu atliktas tyrimas „Viešuosius interesus atitinkančių paslaugų reglamentavimo Lietuvoje ir kitose ES valstybėse lyginamoji analizė ir optimalios schemos Lietuvai nustatymas“. Šio tyrimo pagrindu Vyriausybės kanceliarijai 2014 m. liepos 10 d. pateikti pasiūlymai dėl Viešuosius interesus elektros energetikos sektoriuje atitinkančių paslaugų (VIAP) teikimo apimčių nustatymo principų ir jų kompensavimo tvarkos tobulinimo, siekiant sukurti aiškų, skaidrų ir paprastą viešuosius interesus atitinkančių paslaugų finansavimo mechanizmą.

Dujų sektorius. Vykdamas ES Trečiojo energetikos paketo Gamtinių dujų direktyvą, Lietuva įgyvendino minėtoje direktyvoje numatytą nuosavybės atskyrimo modelį. 2013 m. rugpjūčio 1 d. veiklą pradėjo AB „Amber Grid“, gamtinių dujų perdavimo sistemos operatorius, atsakingas už gamtinių dujų perdavimą (transportavimą aukšto slėgio vamzdiniais) sistemos naudotojams, gamtinių dujų infrastruktūros eksploatavimą, priežiūrą ir plėtojimą.

2014 metų vasario mėn. Vyriausybė priėmė sprendimą, kuriuo valstybės valdomos AB „Amber Grid“ akcijos perduodamos Energetikos ministerijos valdomai bendrovei UAB „Epsco-G“, o AB „Lietuvos dujos“ akcijos – Finansų ministerijos valdomai „Lietuvos energija“, UAB. 2014 m. gegužės – birželio mėn. iš OAO „Gazprom“ (po 37,1%) ir „E.ON Ruhrgas International“ GmbH (po 38,9%) išpirktos AB „Amber Grid“ ir AB „Lietuvos dujos“ akcijos. 2014 m. lapkričio 1 d. veiklą pradėjo UAB „Lietuvos dujų tiekimas“, perėmus gamtinių dujų tiekimo veiklą iš AB „Lietuvos dujos“.

Atsinaujinantys energijos ištekliai. 2014 m. kovo 25 d. suinteresuotoms institucijoms ir visuomenei derinimui buvo pristatytas ir pateiktas Nacionalinės atsinaujinančių energijos išteklių plėtros 2014–2020 metų programos projektas. Atlikus SPAV, 2014 m. spalio 6 d. jis buvo pateiktas visuomenės susipažinimui. 2014 m. lapkričio 3 d. vyko konsultacijos bei viešas supažindinimas su SPAV ataskaitos rezultatais. 2014 m. lapkričio 14 d. SPAV ataskaita pateikta vertinimo subjektams vertinti. Nacionalinės atsinaujinančių energijos išteklių plėtros iki 2020 metų programos projektas kartu su pagal vertinimo subjektų išvadas pataisyta SPAV ataskaita bus teikiami Vyriausybei tvirtinti 2015 m. I ketvirtį.

Energijos vartojimo efektyvumo didinimas. 2014 metais buvo rengiami Energijos vartojimo efektyvumo direktyvą įgyvendinančių teisės aktų projektai: Energetikos įstatymo pakeitimas, Energijos vartojimo efektyvumo įstatymas ir Elektros energetikos, Šilumos ūkio ir Gamtinių dujų įstatymų pakeitimai. Patvirtinta Viešųjų pastatų energinio efektyvumo didinimo programa. Energetikos ministro 2014 m. gegužės 30 d. įsakymu Nr. 1-149 patvirtintas Energijos vartojimo efektyvumo veiksmų planas. Energijos efektyvumo įstatymo projektas įtrauktas į prioritetinių teisėkūros iniciatyvų sąrašą, todėl atliktas poveikio vertinimas, parengta atitinkama pažyma, kurią planuojama pateikti Vyriausybei svarstyti 2015 m. I ketvirtį.

Siekiant parengti Lietuvos Respublikos energetikos įstatymo pakeitimo įstatymo projektą – nustatyti energijos efektyvumo įpareigojimų sistemą, 2014 metais įkurta darbo grupė, vyko jos posėdžiai. 2015 m. II ketvirtį Vyriausybės svarstymui tikimasi pateikti atnaujintą įstatymo projektą.

Šilumos ūkis. Parengtas Nacionalinės šilumos ūkio plėtros 2014-2020 metų programos projektas. Projektui pritarta Vyriausybės 2014 m. balandžio 9 d. protokoliniu sprendimu, kuriuo ministerija buvo įpareigota atlikti programos strateginių pasekmių aplinkai vertinimą ir programą pakartotinai teikti svarstyti Vyriausybei. 2014 m. lapkričio 14 d. SPAV ataskaita pateikta vertinimo subjektams vertinti. Pagal vertinimo subjektų išvadas bus atnaujinamas Programos projektas, kuris numatomas pateikti Vyriausybei 2015 m. pradžioje.

Įgyvendinant Energijos efektyvumo 2012/27/ES reikalavimus, parengti Lietuvos Respublikos energijos efektyvumo įstatymo projektą, parengtas Šilumos ūkio įstatymo pakeitimo įstatymo projektas, kuris 2014 m. balandžio mėn. pateiktas derinti suinteresuotoms institucijoms. Iš institucijų gautos esminės pastabos dėl Direktyvos praktinio įgyvendinimo, iškelti papildomi klausimai. 2014 m. Energetikos ministerija sudarė darbo grupę iš suinteresuotųjų institucijų atstovų Direktyvos nuostatų įgyvendinimui Lietuvos Respublikos teisinėje bazėje užtikrinti. 2014 m. rugsėjo mėn. vyko darbo grupės posėdžiai dėl Energijos efektyvumo įstatymo nuostatų rengimo ir įsipareigojimų sistemos kūrimo. Energijos efektyvumo įstatymo projektas buvo įtrauktas į prioritetinių teisėkūros iniciatyvų sąrašą, todėl turi būti atliktas poveikio vertinimas, parengta atitinkama pažyma, kurią planuojama pateikti Vyriausybei svarstyti 2015 m.

2014 metais buvo tobulinamas prekybos biokuru modelis, skatinant vietos gamintojų plėtrą, naujų biokuro tiekėjų atsiradimą rinkoje. Pagrindinės šių tikslų įgyvendinimo priemonės yra centralizuotos ir likvidžios biokuro prekybos aikštelės (biržos) sukūrimas bei teisinės bazės įtvirtinimas, užtikrinantis skaidrius dvišalių sutarčių pagrindu vykdomus biokuro pirkimus.

2014 metais patvirtinta Kuro ir energijos, skirtos šilumos ir elektros gamybai, pirkimų tvarka, kuria užtikrinamas energijos ir kuro pirkimų skaidrumas konkurencingoje rinkoje, sudarant prielaidas mažinti kainas galutiniams vartotojams.

Įvertinant Valstybinės kainų ir energetikos kontrolės komisijos parengtą biokuro rinkos ataskaitą bei vykdant Vyriausybės sprendimus dėl biokuro įsigijimo griežtinimo, 2014 metais buvo parengti ir Seime priimti įstatymų lygmens pakeitimai, kuriais padidintas privalomas biržoje perkamo biokuro kiekis (2015 m. – 50%, 2016 m. – 100%), praplėstas subjektų, kuriems privalomas biokuro pirkimų vykdymas biržoje, ratas įtraukiant ir nereguliuojamus šilumos gamintojus bei įtvirtintas biokuro pirkimų kontrolės vykdymo mechanizmas ir atsakomybės taikymo priemonės energetikos įmonėms už minėtų pirkimų tvarkos pažeidimus.

Energetikos ministerija peržiūrėjo šilumos kainų nustatymo metodikos principus, patvirtintus Vyriausybės 2011 m. liepos 13 d. nutarimu Nr. 889, siekiant užtikrinti ekonomiškai pagrįstas ir vartotojams prieinamas šilumos energijos kainas.

2014 m. balandžio 22 d. Vyriausybei pateiktas svarstyti nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos atsinaujinančių išteklių energetikos įstatymo 25 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIP 1173, Lietuvos Respublikos šilumos ūkio įstatymo 2 ir 10 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIP 1174“ projektas, kuriuo siūloma nustatyti, kad šilumos tiekėjas iš nepriklausomų šilumos gamintojų, kurių šilumos gamybos įrenginiai yra prijungti prie šilumos perdavimo tinklų, privalo supirkti visą pigesnę iš atsinaujinančių energijos išteklių pagamintą šilumą už šilumos tiekėjo valdomuose įrenginiuose pagamintą šilumos energiją, išskyrus atvejus, kai Nacionalinės šilumos ūkio plėtros programos nuostatas atitinkančių bendros šilumos ir elektros energijos (didelio naudingumo kogeneracijos) gamybos įrenginių iš atsinaujinančių energijos išteklių pajėgumų užtenka patenkinti šilumos vartojimo poreikius toje šilumos tiekimo sistemoje.

V. PLANUOJAMI ARTIMIAUSIO LAIKOTARPIO VEIKLOS PRIORITETAI

Energetikos ministerija, įvertinusi 2014 metais vykdytas programas bei pasiektus rezultatus ir atsižvelgdama į Vyriausybės patvirtintus 2015 metų veiklos prioritetus energetikos srityje (Patvirtinti Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2014 m. spalio 3 d. nutarimu Nr. 1094 „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2015 metų veiklos prioritetų“), 2015 metais numato didžiausią dėmesį skirti šiems prioritetams:

- 1 *prioritetas*. Energijos vartojimo efektyvumo didinimas (daugiabučių gyvenamųjų namų ir viešųjų pastatų renovavimas, šilumos ir kitos viešosios infrastruktūros tinklų modernizavimas).
- 2 *prioritetas*. Strateginių energetikos projektų įgyvendinimas (tarpvalstybinių elektros jungčių su Švedija ir Lenkija statyba; aktyvus ES bendro intereso projektų įgyvendinimas, integruojantis į ES energetikos rinką ir kontinentinės Europos elektros energetikos tinklų sinchroninę zoną).
- 3 *prioritetas*. Šilumos ūkio pertvarka Vilniuje ir Kaune, siekiant ženkliai sumažinti šilumos kainas vartotojams.
- 4 *prioritetas*. Ignalinos AE administravimo optimizavimas ir veiklos valdymo bei priežiūros gerinimas.

Energetikos ministras

Rokas Masiulis
